

внутренней системой координат, а противопоставление женских и мужских характеристик играет ведущую роль в формировании гендерных представлений и стереотипизации. Гендерные стереотипы являются наиболее эффективным механизмом формирования традиционного гендерного поведения и социальных ролей, становятся предписаниями поведения и способами социального контроля.

Бинарная структуризация знания и половой символизм формируют основные принципы организации мышления и сознания, основанные на противопоставлении мужского и женского в культуре. Они находятся вне дискуссии, являются необсуждаемыми в силу своей кажущейся естественности и традиционности, и предстают основополагающими принципами конструирования реальности, трудно поддаются выявлению и анализу в силу своей невидимости, растворенности в сознании.

УДК 94 (=161.3) (1-87)

Я. Варонка і першая спроба згуртавання беларусаў замежжа

Мыцько В.Р.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Рэвалюцыі 1917 г. паскорылі працэс фарміравання нацыянальнай самасвядомасці беларускага народа. Вызваленчы рух у Беларусі таго перыяду характарызаваўся наступнымі асноўнымі плынямі: нацыянальна-дэмакратычны і радыкальна-сацыялістычны і працякаў з жорсткім супрацьстаяннем розных палітычных сіл. Скліканне ў снежні 1917 г. Усебеларускага Сходу, яго разгон, абвясчэнне БНР у неспрыяльных умовах вылучылі шэраг дзячоў беларускага народнага руху таго часу, сярод якіх быў Язэп Варонка.

Я.Варонка нарадзіўся ў 1891 г. ў Гродзенскай губерніі, атрымаў адукацыю ў Санкт-Пецярбургу. 21 лютага 1918 года створаны часовы ўрад – Народны Сакратарыят БНР - узначаліў Язэп Варонка. Далейшыя палітычныя падзеі канца 1918 – пачатку 1919 г. вымусілі яго перагледзіць свае погляды на стварэнне БССР, якое Я. Варонка разглядаў як палітычны манеўр большэвікоў з мэтай “авалодаць умом нацыянальнага абуджэння” часткі насельніцтва Беларусі.

У сваёй працы “Беларускі рух ад 1917 да 1920 году”, выдадзенай ў 1920 г. у Коўна, Я.Варонка дае трапную заўвагу аб адносінах большэвікоў да Беларусі. Яны “абражалі і высмейвалі ня толькі тэрміны ”Беларуская Рэспубліка”, “Незалежная Беларуская Рэспубліка”, але і саму назву “беларус”. Далейшыя палітычныя падзеі ў Беларусі прымусілі Я.Варонку шукаць свой лес у ЗША. Ягоная мэта, па меркаванню В.Кіпеля, стала палітычна адукаваць беларусаў замежжа. Да гэтага яго запрасіў даўні

сibra Янка Чарапук. Апынуўшыся ў 1923 годзе ў Чыкага, Я. Варонка пачынае працу кіраўніка Беларуска – Амерыканскай нацыянальнай газеты. Вопыт і талант журналіста дамаглі яму атрымаць свае месца ў беларускім эміграцыйным друку. Ён прымае удзел у стварэнні ў 1924 г. газеты “Беларуская трыбуна”, друкуе беларускі народны каляндар. У 1929 г. Я. Варонка вырашыў пашырыць поле дзейнасці сярод беларусаў праз выкарастанне радыё. У Чыкага ён заснаваў першую ў Новым свеце беларускамаўную радыёпраграму – “Беларуская радыёгадзіна”. На хвалях радыё ён абуджаў ў беларусаў нацыянальную годнасць і самапавагу. Незаўжды паспех садзейнічаў яму, але бяспрэчны ўклад першага прэм’ера ІІР Я.Варонкі дзеля згуртавання беларусаў замежжа ў ЗША.

УДК 94 (100)

Отношения СССР и Финляндии в годы Второй мировой войны

Сервачинский И.Ю.

Белорусский национальный технический университет

Проблема советско-финляндских отношений не относилась к числу популярных в отечественной исторической науке. За последние два десятилетия в изучении различных ее аспектов в европейской и российской историографиях произошли заметные сдвиги, не отразившиеся, однако, на представлениях большинства граждан постсоветских стран. В их сознании данная тема по-прежнему отражается в виде идеологизированных мифов, созданных еще в сталинские времена.

Один из них, согласно которому Финляндия, страна с населением 3,5 млн. чел, напала на СССР с населением 180 млн. чел., можно считать опровергнутым еще в период перестройки. Однако, до настоящего времени предпринимаются попытки обосновать нападение Советского Союза пограничными провокациями финнов и опасностью предоставления территории Финляндии третьим странам для нападения на СССР. Опубликованные сегодня документы того времени опровергают эти положения, давая возможность квалифицировать действия Советского Союза как неспровоцированную агрессию, что совпадает с оценкой «по горячим следам» Лиги Наций, которая 14 декабря 1939 г. исключила СССР как агрессора из числа своих членов.

Дискуссионными остаются вопросы участия Финляндии в «войне-продолжении» 1941-1944 гг. Будучи союзниками нацистской Германии, финны всегда заявляли, что ведут свою собственную войну против Советского Союза, целью которой является возврат территорий, потерянных по итогам «зимней войны» 1939-1940 гг. В подтверждение этой точки зрения приводятся следующие факты: Финляндия не участвовала во внезапном